

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:942

av **Annelie Karlsson (S)**

Förbered en skatteutredning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att under mandatperioden göra översyner på olika skatteområden som kan bli underlag för en större, parlamentariskt sammansatt skatteutredning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en bred parlamentariskt sammansatt skatteutredning först när det finns underlag för att börja arbeta med en sådan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det har gått över tjugo år sedan den omfattande skatteutredningen och skatteuppgörelsen 1990/91 mellan Socialdemokraterna och Folkpartiet liberalerna, vilken senare också fick stöd av Centerpartiet.

En rad experter, forskare och organisationer framhåller behovet av en ny, blocköverskridande skatteuppgörelse. Ett problem är att borgerlighetens ledande parti, Moderaterna, aldrig känt sig bundna av de skatteuppgörelser som träffats mellan mittenpartierna och Socialdemokraterna. Det torde vara en huvudförklaring till att den

tidigare borgerliga regeringen återinfört det som före ”Århundradets skattereform” kallades ”avdragsdjungeln”. Olika skatteavdrag, reducerade momssatser och arbetsgivaravgifter har bidragit till en ökad olikformighet och växande gränsdragningsproblem i skattesystemet. Politiken har lett till att olika intressen köar för att få del av olika nedsättningar och särregler.

Skattesystemets huvudfunktioner är att trygga finansieringen av den generella välfärden, mobilisera resurser till samhällliga investeringar samt att direkt (via skattesystemet) och indirekt (vi välfärdsstaten) verka utjämnande mellan grupper och mellan olika skeden i livet. En hållbar tillväxt som ger fler sysselsatta och färre arbetslösa behövs för att få mer resurser att fördela. En växande befolkning och ändrad åldersstruktur påverkar tillväxten. Det både skapar och använder resurser.

Skattesystemets design och skatteuppbörden framstår som allt viktigare instrument för den ekonomiska politiken. Vi ser ut över ett Europa där ineffektiva skattesystem och bristfällig skatteuppbörd försatt stater i kris. Kriserna skapas inte av för mycket välfärd i sig, utan av att det självklara sambandet mellan välfärd och skatteuppbörd upplösts. Även den svenska borgerliga regeringen blundade för detta samband. Skattesänkningar motsvarande cirka 140 miljarder kronor genomfördes under regeringen Reinfeldt, vilket kraftigt underminerat förutsättningarna att långsiktigt upprätthålla en god gemensam välfärd.

Vi socialdemokrater vill att skatter tas ut på ett rättvist och effektivt sätt och ett rättvist skattesystem kännetecknas av att skatten tas ut likformigt och efter bärkraft. Ett effektivt skattesystem talar för en strävan mot breda och stabila skattebaser. Klimat- och miljöskatter behövs för omställning av bland annat energisystemet, men utgör inga stabila skattebaser. Skattesystemet bör vidare vara enkelt och överskådligt samt vara utformat så att det förhindrar skattefusk och skatteplanering. Möjligheter att skjuta upp beskattningstillfället i tid och flytta inkomster (beskattning) mellan olika inkomstslag bör motverkas.

Sverige har nu en lång väg tillbaka till ett enhetligare och mer likformigt skattesystem. Det behövs förvisso en ny, bred och parlamentariskt sammansatt skatteutredning. En

sådan måste dock förberedas genom att man ser över och genomlyser olika delar av beskattningen, inte minst med internationella utblickar. EU:s formella och informella påverkan på vårt nationella skattesystem behöver en noggrann genomgång. Vidare behöver återgången till en enhetlig inkomstbeskattning, förstörd genom jobbskateavdraget, ses över kombinerat med frågan om den duala beskattningens (olika skatt på arbete och kapital) framtid. Enhetlig moms har tidigare utretts men det gäller kanske snarare att realistiskt fundera över hur momsens kan bli enhetligare. Avdrags- och skatteavdragsdjungeln behöver slutligen rensas upp och de olika skatteundantagen bedömas. Först när ett antal expertstudier föreligger som plattform för diskussionerna kan den parlamentariska utredningen börja arbeta.

Annelie Karlsson (S)